

odbor všeobecné správy
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV- 31586-25/VS-2009

Praha 24. srpna 2011
Počet listů: 3

Rozeslat dle rozdělovníku

INFORMACE č. 21/2011

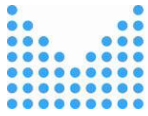
Zápis pravomocných rozhodnutí o změně příjmení do matričních knih

Z obsahu ustanovení § 61 a 68 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o matrikách“), vyplývá, že fyzická osoba prokazuje správnou podobu svého jména a příjmení matričním dokladem, který je vydán z matriční knihy vedené matričním úřadem.

Podle metodického pokynu Ministerstva vnitra u osob, které změnily rodinný stav (ženatý/vdaná, rozvedený/rozvedená, vdovec/vdova) a kterým byla povolena změna *rodného příjmení*, se povolena změna příjmení promítne v aktuální knize manželství a také v knize narození, když se jim mění rodné příjmení. Po provedení dodatečného záznamu do knihy narození matriční úřad vydá nový rodný list, na němž se v údajích o příjmení narozené osoby uvede nové příjmení podle pravomocného rozhodnutí o povolení změny příjmení.

Zákon o matrikách, ani vyhláška č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon o matrikách, ve znění pozdějších předpisů, (dále „prováděcí vyhláška“), nestanoví způsob, jakým má být změna jména nebo příjmení na rodném listě zaznamenána.

V zájmu zajištění jednotného postupu matričních úřadů v této věci Ministerstvo vnitra navrhlo v roce 2009 upravit uvedené otázky vyhláškou. V průběhu vypořádání připomínek uplatněných v rámci mezirezortního připomínkového řízení k návrhu novely vyhlášky Ministerstvo vnitra dospělo k závěru, že bude nezbytné upravit uvedené otázky přímo v zákoně o matrikách.

V této souvislosti uvádíme, že uváděním rodného příjmení, došlo-li k jeho změně za trvání manželství, se již zabýval Krajský soud v Praze. Uložil příslušnému úřadu, aby v informačním systému evidence obyvatel (ISEO) uvedl *původní* rodné příjmení žalobkyně (před jeho povolenou změnou); totéž platí o uvedení rodného příjmení žalobkyně v ISEO jako matky u jejího nezletilého syna. Šetřením bylo zjištěno, že údaje jsou již v ISEO opraveny a takto zapsané údaje byly z ISEO využity pro vyplňování občanského průkazu žalobkyně.

Na základě uvedeného usnesení krajského soudu nastala zcela nová situace, kdy v ISEO a následně v novém občanském průkazu žalobkyně bylo uvedeno jako její rodné příjmení to příjmení, které měla před povolení změny jejího rodného příjmení, což neodpovídá zápisu v matriční knize.

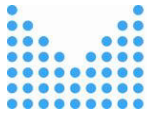
Ministerstvo vnitra provedlo prostřednictvím krajských úřadů šetření u matričních úřadů. Obecně lze ze zkušeností jednotlivých matričních úřadů vyvodit, že žadatelé/ky o změnu příjmení jsou zaskočeni/y tím, že v případě, že jim bude povolena změna příjmení za trvání manželství, ztratí své rodné příjmení. Někteří/ré z nich z tohoto důvodu od žádosti o povolení změny příjmení upouštějí.

Jsme si vědomi toho, že postup podle stávajícího metodického pokynu se může jevit některým manželům jako diskriminační.

S ohledem na výše uvedené se domníváme, že i v matriční agendě při provádění dodatečného záznamu do matriční knihy a vydávání matričních dokladů, resp. uvádění údajů v nich, po povolení změny rodného příjmení budou matriční úřady postupovat následujícím způsobem:

I. Byla-li povolena změna příjmení fyzické osobě, která je **svobodná**, matriční úřad po provedení dodatečného záznamu do knihy narození (t. j. záznamu o pravomocném rozhodnutí ve věci změny příjmení) vydá rodný list, na němž již bude uvedeno příjmení po povolené změně. Doporučujeme vyhovět případným žádostem fyzických osob a v rubrice poznámka na rodném listu je možné uvést, že fyzická osoba užívala do ..... příjmení .....

II. **U fyzických osob, které změnilý rodinný stav**, (ženatý/vdaná, rozvedený/rozvedená, vdovec/vdova, partner/ka, zaniklé partnerství) a kterým byla povolena změna *rodného příjmení*, se povolená změna příjmení promítne v aktuální knize manželství, popř. knize úmrtí nebo knize registrovaného partnerství. Matriční úřad po provedení dodatečného záznamu do příslušného svazku matriční knihy vydá matriční doklad (oddací list, úmrtní list zemřelého manžela/partnera nebo doklad o registrovaném partnerství), na němž v poznámce vyznačí, od kdy fyzická osoba (manželé) užívá příjmení po povolené změně.

Na žádost fyzické osoby, které byla povolena změna příjmení přede dnem vydání této informace a byla vyznačena v knize narození, matriční úřad provede opravu matričního zápisu, vydá nový rodný list, na němž bude uvedeno její *původní* rodné příjmení před povolenou změnou.

Do budoucna se předpokládá, v souladu s navrhovaným ustanovením § 653 odst. 2 občanského zákoníku, že ponechali-li si manželé svá dosavadní příjmení, mohou i později učinit *pouze* prohlášení před matričním úřadem, kde je manželství zapsáno, že se dohodli na společném příjmení jednoho z nich.

Uvedené otázky bude nezbytné řešit přímo v zákoně o matrikách. Při nejbližší novele zákona o matrikách bude uvedená problematika zapracována do stávajícího zákona o matrikách a shora uvedený postup matričních úřadů na tomto úseku, zakotvený pouze v této informaci, tak bude odpovídat zákonné úpravě.

Žádáme, aby s obsahem shora uvedeného byly seznámeny všechny matriční úřady v působnosti krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a magistrátů měst Brna, Ostravy, Plzně a Magistrátu hl. m. Prahy.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru všeobecné správy

podepsáno elektronicky

Vyřizuje: JUDr. Jana Hálková
tel. č.: 974 817 427
e-mail: jana.halova@mvcv.cz

Rozdělovník:

- všem krajským úřadům
- všem odborům vnitřních věcí magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně
- odboru živnostenskému a občanskosprávnímu Magistrátu hl.m. Prahy